

## האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הרתעה, כפייה, ודיפלומטיה כופה ביחסים בין-לאומיים - 58895

תאריך עדכון אחרון 30-10-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יחסים בין-לאומיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דניאל סובלמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: [Daniel.sobelman@mail.huji.ac.il](mailto:Daniel.sobelman@mail.huji.ac.il)

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום במייל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

אחד המדדים החשובים לפיהם נבחנים שחקנים ביחסים בינלאומיים הנו מידת יכולתם להשפיע על התנהגותם של שחקנים אחרים, לעצב את סביבתם האסטרטגית, ולמלא את מבוקשם מתחת לסף המלחמה על ידי ניצול יכולת המיקוח שלהם וללא הפעלה משמעותית של כוח צבאי. הכלים המרכזיים העומדים לרשותם הם כפייה (Coercion) ונגזרותיה, לרבות הרתעה ודיפלומטיה כופה (Coercive) כמו, והאקדמי האסטרטגי הדיון התפתחות את ויסקור אלה יסוד במונחי יעסוק זה קורס (Diplomacy). גם את הידע המעשי לגבי הרתעה וכפייה, כפי שהתפתח בעשורים שחלפו מאז מלחמת העולם השנייה. בין השאר, ננתח מקרי בוחן בולטים ונדון באתגרים עמם מתמודדת ישראל בבואה להשפיע על התנהגותם של השחקנים המרכזיים בסביבתה האסטרטגית, בהם שחקנים בלתי מדינתיים דוגמת חמאס וחזבאללה, ומדינות בעלות עוצמה והשפעה אזורית, כגון איראן. בנוסף, נדון בשאלה מדוע מדינות דומיננטיות דוגמת ארה"ב וישראל נכשלות לא אחת בהשגת מטרותיהן אל מול שחקנים חלשים מהן בהרבה, ולחילופין, כיצד מצליחים שחקנים חלשים יחסית לצבור השפעה ולבסס את עמדת המיקוח שלהם אל מול יריבים חזקים בהרבה.

מטרות הקורס:

להקנות לסטודנטים כלים וידע תיאורטי, היסטורי ועכשווי להבנת האופן שבו שחקנים משתמשים באסטרטגיות של כפייה בניסיון להשפיע על התנהגותם של אחרים ולעצב את סביבתם האסטרטגית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לשלוט ברעיונות, במושגים ובמונחים הנהוגים בשיח האקדמי לגבי כפייה

לסווג ולהשוות בין התופעות התיאורטיות הקשורות למחקר האקדמי על כפייה

לרתום את הידע שנרכש בקורס כדי להסביר ולנתח משברים וקונפליקטים בזירה הישראלית והבינלאומית, לרבות התפתחויות הנמצאות על סדר היום

לדון בצורה ביקורתית באופן שבו שחקנים פעלו - או פועלים בימים אלה - לנקוט אסטרטגיות של כפייה על מנת לקדם את האינטרסים שלהם

דרישות נוכחות (%) :

עד שלושה חיסורים בלתי מוסברים

שיטת ההוראה בקורס: סמינר

כיצד "פועלת" אכיפה? מהי עוצמה, ולמה משמש כוח צבאי? מהו איום אמין? התפתחות הדיון התיאורטי על התנאים שאמורים לאפשר אכיפה

הרתעה כתופעה לפני מלחמת העולם השנייה

עידן "הנשק המוחלט": שלבים בהתפתחות תיאוריית ואסטרטגיית ההרתעה לאחר 1945

משבר הטילים בקובה כאירוע המכונן של המלחמה הקרה: כיצד הצליח ממשל הנשיא קנדי לכפות על ברה"מ את הוצאת ראשי הקרב הגרעיניים מקובה? האם מקרה הבוחן המפורסם ביותר של דיפלומטיה כופה היה הצלחה אסטרטגית או בעיקר מזל?

צפייה ודיון בסרט

מהרתעה גרעינית להרתעה קונבנציונלית

הרתעה "מורכבת" בעידן שלאחר פיגועי ה-11 בספטמבר 2001: האם ניתן להרתיע טרור?

התפתחות יחסי ההרתעה בין ישראל לחזבאללה: מכללי משחק טקטיים למשוואות אסטרטגיות

הסלמה, סבב, מלחמה, תהדיאה, וחוזר חלילה: כשלון והצלחה בהרתעה מול רצועת עזה

המרחב המקוון: מהו מרחב הסייבר, כיצד משפיעים בו והאם ניתן להרתיע בו

כפייה מורחבת: ישראל, ארה"ב ותכנית הגרעין של איראן

כפייה כלכלית: הוויכוח על יעילותן של סנקציות כלכליות ככלי לעיצוב התנהגות

דיון מסכם

חומר חובה לקריאה:

Robert A. Pape, *Bombing to Win: Air Power and Coercion in War* (Ithaca: Cornell University Press, 1996), pp. 12-18.

Robert J. Art, "To What Ends Military Power," *International Security*, Vol. 4, No. 4, (Spring, 1980), pp. 3-35.

---

Thomas C. Schelling, *The Strategy of Conflict* (Cambridge: Harvard University Press, 1960), pp. 1-20.

Alexander L. George and Richard Smoke, *Deterrence in American Foreign Policy: Theory and Practice* (New York: Columbia University Press, 1974), pp. 11-37.

Stephen J. Cimbala, *Coercive Military Strategy* (Austin: Texas A&M University Press, 1998), pp. 43-68.

"Dr. Strangelove, Or: How I Learned to Stop Worrying and Love the Bomb" (1964).

John J. Mearsheimer, *Conventional Deterrence* (Ithaca: Cornell University Press, 1983), pp. 23-66.

-Daniel Sobelman, "Learning to Deter: Deterrence Failure and Success in the Israel Hezbollah Conflict 2006-16," *International Security* (Winter 2016/17), pp. 151-196.

Itai Brun, "While You Were Busy Making Other Plans -- The Other RMA," *The Journal of Strategic Studies* Vol. 33, No. 4 (August 2010), pp. 535-565.

עמית שיניאק, "התהוות המדינה במרחב הספר המקוון: השוואה תיאורטית והיסטורית", בין הקטבים, גיליון 3 (דצמבר, 2014), עמ' 13-44.

"Zero Days," directed by Alex Gibney (New York: Magnolia Pictures, 2016).

Daniel Sobelman, "Restraining an Ally: Israel, the United States, and Iran's Nuclear Program, 2011-2012," *Texas National Security Review*, Vol. 1, No. 4 (August, 2018).

Juan C. Zarate, *Treasury's War: The Unleashing of a New Era of Financial Warfare* (New York: Public Affairs, 2013), pp. 15-44.

חומר לקריאה נוספת:

Thomas C. Schelling, *Arms and Influence* (New Haven: Yale University Press, 1966), pp. 69-91, 116-125.

Thomas C. Schelling, *The Strategy of Conflict* (Cambridge: Harvard University Press, 1960), pp. 187-203.

Jack. S. Levy, "Deterrence and Coercive Diplomacy: The Contributions of Alexander George," *Political Psychology*, Vol. 29, No. 4 (August, 2008), pp. 537-552.

---

John A. Warden III, "Success in Modern War: A Response to Robert Pape's Bombing to Win," *Security Studies*, Vol. 7, No. 2 (Winter 1997/98), pp. 172-190.

R. J. Overy, "Airpower and the Logic of Deterrence Theory before 1939," *Journal of Strategic Studies*, Vol. 15, No. 1 (1992), pp. 73-101.

George H. Quester, *Deterrence Before Hiroshima: The Airpower Background of Modern Strategy* (New York: Wiley, 1966), pp. 1-16.

Alan Alexandroff and Richard Rosencrance, "Deterrence in 1939," *World Politics*, Vol. 29, No. 3 (April, 1977), pp. 404-424.

Samuel W. Wells, "The Origins of Massive Retaliation," *Political Science Quarterly*, Vol. 96, No. 1 (Spring, 1981), pp. 31-52.

Lawrence Freedman, *The Evolution of Nuclear Strategy* (London: Palgrave, 2003), pp. 215-242.

Bernard Brodie, "War in the Atomic Age," in Bernard Brodie (ed.), *The Absolute Weapon: Atomic Power and World Order* (New York: Harcourt Brace, 1946), pp. 21-69.

Glenn Snyder, "The Balance of Power and the Balance of Terror," in Paul Seabury (ed.) *Balance of Power* (San Francisco: Chandler, 1965), pp. 184-201.

Rudolf E. Peierls, *Atomic Histories* (New York: American Institute of Physics, 1997), pp. 187-194.

Herman Kahn, *Thinking About the Unthinkable*, (New York: Boulder, 1962).

Graham T. Allison and Philip Zelikow, *The Essence of Decision*, Second Edition, 1999.

Alexander L. George, "The Cuban Missile Crisis, 1962," in Alexander L. George, David K. Hall, and William E. Simons, *The Limits of Coercive Diplomacy* (Boston: Little, Brown and Company, 1971), pp. 86-143.

Jonathan Shimshoni, *Israel and Conventional Deterrence* (Ithaca: Cornell University Press, 1990), pp. 5-33.

John Stone, "Conventional Deterrence and the Challenge of Credibility,"

---

*Contemporary Security Policy*, Vol. 33, No. 1 (2012), pp. 108-123.

Robert F. Trager and Dessislava P. Zagorcheva, "Deterring Terrorism: it Can Be Done," *International Security* Vol. 30 No. 3 (Winter 2005/6), pp. 87-123.

Amir Lupovici, "The Emerging Fourth Wave of Deterrence Theory—Toward a new Research Agenda," *International Studies Quarterly* Vol. 54 (2010), pp. 705-732.

Emanuel Adler, "Complex Deterrence in Asymmetric-Warfare Era," in T.V. Paul, Patrick M. Morgan, and James W. Wirtz (eds.) *Complex Deterrence* (Chicago: The University of Chicago Press, 2009), pp. 85-108.

Alex S. Wilner, "Deterring the Undeterrable: Coercion, Denial and Delegitimization in Counterterrorism," *Journal of Strategic Studies*, Vol. 34 No. 1 (2011), pp. 3-37.

Graham Allison, "Why ISIS Fears Israel," *The National Interest*, August 8, 2016.

יגיל הנקין, "ומה את לא הרתענו את חזבאללה?", צבא ואסטרטגיה, כרך 6, גיליון 3 (דצמבר 2014), עמ' 109-130.

Charles D. Freilich, "Why Israel Can't Win Wars Anymore," *Survival* (March 2015), pp. 72-92.

Edward L. Katzenbach, Jr. and Gene Z. Hanrahan, "The Revolutionary Strategy of Mao Tse-Tung," *Political Science Quarterly*, Vol. 70, No. 3 (September, 1955), p. 325., Vol. 70, No. 3 (Sep., 1955), pp. 321-340.

Ivan Arreguín-Toft, "How the Weak Win Wars: A Theory of Asymmetric Conflict," *International Security*, Vol. 26 No. (2001), pp. 93-128.

Andrew Mack, "Why Big Nations Lose Small Wars: The Politics of Asymmetric Conflict," *World Politics*, Vol. 27, No. 2 (1975), pp. 175-200.

מוני חורב, "מבצעי הרתעה: מה ניתן ללמוד מהניסיון הצה"לי ברצועת עזה?" עיונים בביטחון המזרח התיכון מס' 15, (מרכז בגין-סאדאת למחקרים אסטרטגיים, אוקטובר 2015).

רס"ן א', "ניצחון מהאוויר: אסטרטגיה של מלחמות הרתעה", בין הקטבים גיליון (11-12), עמ' 65-78.

Joseph S. Nye, Jr., *Deterrence and Dissuasion in Cyberspace*, *International Security* Vol. 41, No. 4 (Winter 2016/17), pp. 44-71.

Erica D. Borghard & Shawn W. Lonergan, "The Logic of Coercion in Cyberspace,"

---

*Security Studies*, Vol. 26, No. 3 (2017), pp. 452-481.

Travis Sharp, "On Cyber Coercion: Lessons from the Sony Hack that We Should Have Learned, But Didn't," *War on the Rocks*, June 1, 2017.

Robert Jervis, "Getting to Yes with Iran: The Challenges of Coercive Diplomacy," *Foreign Affairs* Vol. 92 No. 1 (January/February 2013), pp. 105-115.

David Vital, *The Survival of Small States* (London: Oxford University Press, 1971), pp. 13-53.

Daniel Sobelman, "Lessons for the U.S. from Israel's Iran Experience," *Iran Matters*, Harvard Kennedy School's Belfer Center for Science and International Affairs, August 21, 2017.

Daniel W. Drezner, *The Hidden Hand of Economic Coercion*, *International Organization*, Vol. 57 (Summer 2003), pp. 643-659.

Nader Habibi, "The Iranian Economy in the Shadow of Economic Sanctions," *Middle East Brief*, Crown Center for Middle East Studies, No. 31 (October, 2008).

Robert A. Pape, *Why Economic Sanctions Do Not Work*, *International Security*, Vol. 22, No. 2, (Autumn, 1997), 90-136.

#### מרכיבי הציון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 70 %  
השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %  
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות  
20 %

#### מידע נוסף / הערות:

את הקורס הזה ניתן לקחת כקורס של 4 נקודות זכות, וכקורס + סמינר של שמונה נקודות זכות.  
מטלות הקורס הן דו"ח אמצע בהיקף של כ-3000 מלים ועבודה מסכמת בהיקף דומה. מי שייקחו את

---

הקורס כסמינר יצטרכו, בנוסף למטלות אלה, לכתוב עבודת סמינר מחקרית בהיקף של כ-22 עמודים ולהציג את הנושא בכיתה.